

Politik til forebyggelse og opsporing af overgreb mod børn.

Som voksne har vi ansvar for at beskytte børn og unge, både vores egne og dem vi tager hånd om som professionelle, særligt når det handler om så alvorlige emner som vold og seksuelle overgreb.

Vold og seksuelle overgreb kan have vidtrækkende konsekvenser for børn og unge. Som voksne og fagpersoner har vi ansvaret for at bidrage til, at vi så tidligt som muligt bliver opmærksomme på, og reagerer hvis børn eller unge udsættes for vold eller seksuelle overgreb.

Politikken skal:

- Bevidstgøre personalet og forældre om, hvordan vi kan hjælpe børnene ved at forebygge vold og seksuelle overgreb.
- Give personale og forældre en viden om hvad der er en sund og naturlig seksuel udvikling hos børn og hvilke tegn der kan ses hvis der er tegn på overgreb og hvad vi i så fald skal gøre.
- Give os en viden og en bevidsthed om hvilke tegn vi kan se og hvad vi skal gøre, hvis der er tegn på vold.

Politikken er udarbejdet med udgangspunkt i institutionens samt Slagelse kommunes værdigrundlag. (For uddybning, se vores værdigrundlag)

Definition af vold

Vold er en handling eller trussel, der -uanset formålet- er egnet til eller krænker en anden persons integritet, eller som skræmmer, smerter eller skader personen- uanset om personen er et barn eller en voksen. Volden kan have samme effekt på andre personer der overværer eller overhører handlingen. Volden kan både være en bevidst handling eller en handling der sker i affekt. Handlingen overskrider endvidere samfundets love og normer.

Uanset typen af vold, der begås mod et barn, så er der tale om, at barnet udsættes for en udviklingen af et positivt selvbillede hos barnet. Enhver form for vold bringer barnets sundhed og udvikling i fare.

Kilde Socialstyrelsen.

Definition af seksuelle overgreb

- Den voksne udnytter barnets tillid
- Det seksuelle overgreb krænker barnets integritet.
- Det er en handling, som barnet ikke kan forstå eller misforstår, og som barnet ikke er modent til at give samtykke til.
- Det seksuelle overgreb er udtryk for den voksnes behov og på den voksnes betingelser, eller et udtryk for børn og unge, der udsætter andre børn og unge for seksuelt grænseoverskridende adfærd.
- Det er en handling, som overskrider samfundets lovgivning og den almindelige moral.

Kilde SISO, inspireret af Kempe 1978*

*Kempe, Henry (1978) Sexual abuse, Another hidden pediatric problem. The 1977 C. Anderson Aldrich Lecture. Pediatrics Vol. 62 No. 3 september.

Definition af seksualitet

Seksualitet er en integreret del af ethvert menneskes personlighed. Den er et basalt behov, og et aspekt af at være menneske, som ikke kan adskilles fra andre aspekter i livet.

Seksualitet er **ikke** synonymt med samleje. Det handler ikke om hvorvidt vi har orgasme eller ej, og endelig er det ikke summen af vores erotiske liv. Dette kan være en del af vor seksualitet, men behøver ikke være det. Seksualitet er så meget mere. **Det er hvad der driver os til at søge kærlighed, varme og intimitet. Den bliver udtrykt i den måde, vi føler, bevæger os på, rører ved og bliver rørt ved.** Det er ligeså meget dette at være sensuel, som at være seksuel.

Seksualitet har indflydelse på vores tanker, følelser, handlinger og sam-handlinger og derved på vor mentale og fysiske helse. Og da helse er en fundamental menneskeret, så må også seksuel helse være en basal menneskeret.

Kilde: WHO

Når vi nævner seksualitet, mener vi ofte den fysiske kærlighed mellem to voksne.

Barnlig seksualitet er:

- Glæde over kroppen og over de steder, hvor det er ekstra dejligt at røre
- Nysgerrighed
- Glæde ved intimitet, nærhed og sanselighed
- Kildren i maven ved ord og lege, som er "frække og forbudte"

Facts:

- Alle børn er født med deres seksualitet. Den må aldrig forveksles med den voksne seksualitet
- Barnlig seksualitet er gode fornemmelser på og i kroppen – og efterhånden lystfuld kildren i maven og nysgerrighed.
- Barnet tænker ikke på det som noget seksuelt – erkendelsen kommer normalt først i løbet af præpuberteten.

Forskel på børn og voksne:

- Den helt store forskel på barnlig og voksen seksualitet er, at den voksne seksualitet er bevidst, mens den barnlige ikke er.
- Den barnlige seksualitet er primært rettet mod barnet selv – den er ikke rettet mod et andet menneske.

Hvad er almindeligt:

0 – 3 år,

- Undersøge sig selv, erektion, rart at røre ved kønsdele/onanere, kigge på og pille ved andres kroppe, vise sig frem, er interesseret i og spørger til toiletfunktioner og begrænsede seksuelle lege med jævnaldrende.

3 – 7 år

- Røre ved kønsdele/onanerer, undersøge hinanden og vise sig frem for hinanden, bliver tiltagende bevidste om, at numselege er "private", lege rollelege med seksuelle elementer med jævnaldrende, begrænset viden om graviditet og fødsel og undersøge kønsidentitet.

Der skal være en åben kultur og dialog om emnet. Personalet skal sikre sig selv og børnene ved at arbejde i åbne rum, samt med tydelige forklaringer om de aktiviteter de laver. Det er et fokus vi har i vores daglige pædagogiske arbejde, som udspringer af dagtilbudsloven, der foreskriver at vi skal arbejde med trivsel, læring, udvikling samt sundhed for alle børn, samt at vi er certificeret bevægelsesinstitution. Vi giver børnene mulighed for at lære om deres krop, både kropsbevidsthed og kropskendskab, samt lære at sige til og fra, det er okay at sige NEJ.

Vi tillader at:

- Børnene er nysgerrige og undersøgende og udfordrer deres egne og andre børns seksualitet.
- Børnene er iført minimum underbukser, også under vandlege om sommeren.
- Børnene betragter hinanden ved tøjskifte og på toilettet, toiletbesøg og bleskift.

Vi har fokus på ligestilling i børnenes relationer. Vi er opmærksomme på børnenes leg, både ude og inde, så de ikke overskrider hinandens grænser.

Metode:

- Vi tager udgangspunkt i det enkelte barn, og den viden vi har oparbejdet omkring barnet, gennem vores daglige nære relation. Den viden, giver os mulighed for at reagere hurtigt ved begyndende ændring i barnets adfærd. (For uddybning se vores pædagogiske grundlag)
- Vi lærer børnene, at der findes gode og dårlige hemmeligheder. De gode er dem man bliver glad af at tænke på, og dem må man have lige så mange af, som man vil. De dårlige hemmeligheder er dem man får ondt i maven over, og bliver ked af at tænke på. Dem skal man ALTID fortælle til en voksen. Forældrene skal vide at vi handler på dem.

Tegn på ændring i adfærd kan være:

Fysisk:

- Mærker efter slag.
- Sår/brændemærker på kroppen.
- Hyppige skadestuebesøg.
- Vanskeligheder med kropslig kontakt.

Psykisk:

- Tristhed/ indadvendthed.
- Aggressive og udad reagerende.

- Mistillid til voksne.

Socialt:

- Koncentrationsvanskeligheder.
- Frustration og vrede.
- Vanskeligheder ved at regulere følelser.

Vi indbyder til et forældresamarbejde, hvor vi forventer at kunne have en åben dialog, både om dagligdagen og de lidt sværere emner.

Vi fortæller altid forældrene hvis:

- Deres barn har været udsat for vold eller krænkende adfærd fra et andet barn eller en voksen.
- Deres barn har udsat et andet barn for vold eller krænkende adfærd.
- Vi er altid i dialog med forældrene om deres børns trivsel, læring og udvikling, både med ros, undringer eller bekymringer.

Det pædagogiske personale har underretningspligt:

- Hvis et barn har uhensigtsmæssigt meget fravær.
- Hvis de har mistanke om, at et barn er udsat for fysisk eller psykisk vold.
- Hvis de har mistanke om, at et barn er udsat for seksuelt overgreb.
- Ved mistrivsel.

Overgreb og/eller mistanke om overgreb, hvis grænser overskrides.

- Vi tager udgangspunkt i, om barnet er blevet tvunget til noget af enten andre børn eller andre voksne.
- Tvivlen skal komme barnet til gode. Vi henvender os hellere en gang for meget en, end en gang for lidt.
- Vi ser efter de mest almindelige tegn og signaler på overgreb.

Børn – børn imellem i institutionen

- Den ansatte henvender sig til ledelsen, samme dag – og fremlægger sin bekymring – Hvad er der sket?
- Dialog om hvordan vi forholder os.
- Ledelsen vurderer om Center for dagtilbud skal informeres.
- Forældre til implicerede børn **skal** altid informeres hurtigst muligt – minimum samme dag.

- Der samtales med de implicerede børn, med fokus på respekt af andres grænser.
- Der laves et kortfattet notat, om det skete. Notatet opbevares i institutionen.
- Notatet bruges bl.a. til refleksion over pædagogisk praksis – giver det anledning til ændrede praksis? Er der behov for hjælp til enten børn eller arbejdet i børnegruppen (handleguiden pædagogisk konsulent).
- Det afklares hvordan personale, børn og forældre informeres, samt hvordan pressen håndteres (Slagelse kommunes pressestrategi). Som udgangspunkt aftales med centerchef Berit Vilsbøll, hvordan pressen håndteres.

Børn-ansatte i institutionen/mistanke om overgreb.

Som medarbejder:

- Henvend dig til lederen, hurtigst muligt. Inddrag ikke andre i mistanken om overgreb, end lederen.
- Lav observationer, nedskriv og videregiv observationerne til lederen. Lederen vil foretage de videre skridt.
- Man kan som medarbejder ikke forvente en detaljeret information om det videre forløb, men blot at "der sker noget".
- Som ansat har man skærpet underretningspligt. Husk at have fokus på barnet!
- Ved henvendelse fra forældre:
- Bed forældrene om at skrive deres observationer af deres barn ned.

Ved opdagelse af overgreb

- Kontakt omgående din leder.
- Sørg for at medarbejderen ikke får mulighed for at slette evt. spor.
- Sørg for at nogen tager vare om det/de implicerede barn/børn, samt at resten af personalegruppen holder fokus på kerneydelsen.

Som leder:

- Lederen skaffer sig et overblik over den erhvervede viden og tyngden af denne.

- Orienterer Center for dagtilbud og får hjælp og sparring.
- Overgreb, der kræver omgående handling, **indenfor åbningstiden:**
Kontakt tværgående rådgivning (modtagelsen, afdel. For børn og unge) – 58 57 31 55 og Center for dagtilbud Berit Vilsbøll og/eller Maj-Britt Thy. Tlf: 51 96 12 34
- Overgreb der kræver omgående handling **udenfor åbningstiden:**
Kontakt Slagelse Politi på 114 – de formidler kontakt til Social Akutvagt – herefter kontaktes Berit Vilsbøll og Maj-Britt Thy. Tlf: 51 96 12 34
- HR.- afdeling kontaktes med henblik på de ansættelsesmæssige konsekvenser.
- Andre vigtige telefonnumre!
- Centerchef i Center for Børn og Familie Tlf. 2938 5431
- Afdelingsleder i Afdeling for Børn og Unge Tlf. 2974 4870
- Centerchef i Center for Skole Tlf. 2370 6330
- Som ansat har man skærpet underretningspligt. HUSK fokus på barnet. Ring altid til Afdeling for Børn og Unge, eller rådgiveren i dagtilbud/skole, hvis du er i tvivl om noget i processen.

Implementering

- Vi fremlægger politikken på personalemøde og bestyrelsesmøde.
- Politikken lægges på hjemmesiden.
- I velkomstfolderen laves en henvisning.

Henvisning til relevante links

<http://socialstyrelsen.dk/born/overgreb/viden-om-metoder-tema-om-overgreb>